

Nemčija hoče mir.

000

NEMŠKA VLADA JE POSLALA V PETROGRAD MIROVNE POGOJE. — LUDENDORFF JE ODPOTOVAL PROTI VZHODNI FRONTI, DA POMAGA PRI POGAJANJIH. — TROCKI PRAVI, DA NI GOVORA O SEPARATNEM MIRU. — AKO SE NAČET IZJAVI, SE PRIČNE NOVA VOJNA PROTI NEMČIJI.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Stockholm, 23. novembra. — Kakor piše "Tidningen", je včeraj odpotoval iz Stockholma nek ruski diplomat z namenom, da vroči ruski revolucionarni vladi mirovne pogoje centralnih držav.

Amsterdam, 23. novembra. — Z ozirom na tu-sem došla poročila je prvi generalni kvartirnojemster nemške armade general Ludendorff odpotoval na vzhodno fronto, kar je v zvezi z rusko ponudbo premirja.

Pravi se, da ga spremlja veliki štab.
Petrograd, 23. novembra. — Poslanica zunanjega ministra boljševikom Leona Trockija, kjer predlaga premirje, je dospela sinoči v poslaništva. Njena vsebina se glasi:

— S tem imam čast vas obvestiti, g. poslanik, da je vsesrski kongres vojaških in delavskih delegatov 26. oktobra vpeljal novo vlado v obliki sovjeta narodnih komisarjev. Načelnik te vlade je Vladimir Iljič Lenin. Urad zunanje politike je bil izročen meni v lastnosti narodnega komisarja zunanjih zadev.

S tem, da objavljam ponudbo za premirje in demokratičen mir na podlagi neosvajanja ali odškodnine in samoodločevanja narodov, kar je odobrili vsesrski kongres vojaških in delavskih delegatov, imam čast, da z ozirom na gorenji dokument formalno ponudim takojšnji premirje na vseh frontah in takojšnjo odprtost mirovnih pogajanj; to je ponudba, s katero je avtoritativna vlada ruske republike obvestila vse bojujoče se narode in njihove vlade.

Sprejmite moje zagotovilo, g. poslanik, globokega spoštovanja vojaške in delavske vlade do francoskega naroda, ki ne more pripomoči k miru, kakor tudi ostali narodi, ki so izžepani in že brez krvi vsled tega brezpriznanega klanja.

L. Trocki, narodni komisar za zunanje zadeve.

Z ozirom na povelje generalu Duhoninu, vrhovnemu poveljniku ruskih armad, da prične s sovražnimi poveljniki pogajanja za mir, je bil danes zastopnik Ass. Press v pogovoru z Trockim.

Trocki je odločno izjavil, da je vojaška in delavska vlada proti separatnemu miru z Nemčijo. Zatrjeval je, da je prepričan, da podpira rusko mirovno ponudbo proletarijat vseh narodov, ki bodo onemogočili nadaljevanje vojne, ako tudi vlade ne sprejmejo ponudbe.

Kakšni so nameni in načrti vaše vlade? — Je vprašal časnikar.

— Stavili smo že ponudbo za takojšnji mir. Izdana je bila odredba, da se razdeli zemlja med kmete. Skoro na vseh važnejših mestih so prišli na krmilo vojaški in delavski zastopniki.

— Kaj bo storila Rusija, ako bodo njeni zavezniki odklonili, da bi se pričeli pogajati?

— Ako zavezniške vlade ne bodo podpirale politike demokratičnega miru, — je odvrnil Trocki, — tedaj nas bodo zavezniški narodi podpirali proti njihovi vladi. Naša notranja politika ni namenjena kapitalistični diplomaciji, temveč bo podpirala delavske mase.

— Ali vlada misli, da je pod danimi razmerami mogoč mir z Nemčijo?

— Smo proti separatnemu miru z Nemčijo in smo za splošen mir z vsemi evropskimi narodi.

— Kaj namerava vlada storiti, ako se Nemčija ne bo hotela pogajati za mir? Ali bo nadaljevala vojno?

— Zanašamo se samo na nemško armado in delavske razrede, ki bodo onemogočili nadaljevanje vojne. Ako pa naša odkrita in poštena mirovna ponudba ne najde odmeva, tedaj bomo napovedali revolucionarno vojno proti nemškemu imperijalizmu. Mobilizirali bomo vse svoje sile, zaplenili bomo velike zaloge živil in bomo vodili vojno pravno tako energično kot smo revolucijo. Toda imamo zadosten vzrok, da mislimo, da bo naša mirovna ponudba onemogočila nadaljevanje vojne na vseh frontah.

— Kako se zadržuje dežela napram izpremembi vlade?

— Vse meščanstvo je proti nam. Večina inteligence je proti nam, ali pa omahuje in čaka končnega izida. Delavska stranka je odločno na naši strani. Armada je z nami. Kmetje, razum izkoriščevalcev, so vsi z nami. Vojaška in delavska vlada je vlada delavcev, vojakov in kmetov proti kapitalistom in lastnikom zemlje.

Poliet iz Anglije v Turčijo.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 22. novembra. Admiralteta namizajo, da je velik angleški aeroplan vprizoril popolnoma uspešen napad v bližini Cagliarija. Letalec je letel iz Anglije do angelijske baze v Saffo-

Lyons in Rimu ter preletel razdaljo 2000 milj.

Aeroplan je bil v zraku 31 ur. To je svetovni rekord za polet preko celine za težo, katero je imel s seboj. Tekom vožnje so bili veliki deževni viharji, letel je tudi na 200 milj dolgo gorasto pokrajino, kjer je nemogoča, da bi se

POROČILO Z ITALJANSKE FRONTE.

AVSTRILJCI IN NEMCI SPRAVLJAJO NA LAŠKO FRONTO SVOJE NAJBOLJŠE ČETE. — BOJI MOŽ PROTI MOŽU. — DOZDAJ NE MORE ŠE NIKDO REČI KAKO BO KONČANA TA STRAŠNA BITKA. — JUNAŠTVA LAŠKIH VOJAKOV. — VSE PREVEVATA MORALA IN NAVDUŠENJE ZA BOJ. — IZNAJDIJEL BREŽIČNEGA BRZOJAVNA V LAŠKEM GLAVNEM STANU. ITALJANSKO POROČILO. — GLAVNA DEVIZA ITALJANOV JE: ČAS JE TREBA TAKO IZRABITI KOT GA JE IZRABIL SOVRAŽNIK.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

(Poročilo Associated Press). Italjanski armadni glavni štab.

21. novembra. (Zakasnelo.) — Naj večji naskok v masah, ki ga je vprizoril sovražnik, se vrši ob gorenjem teku reke Piave na točki, kjer se obrne proti severoztoku in Alpam pri Bellunu. Dočim nadaljuje z akcijami, dovaja sovražnik sveže mase svojih rezerv, vstavi izbrane čete pruske garde ter nadalje najboljše nemške čete, katere je odgnal z zapadne in ruske fronte. Nadalje je na mestu 20.000 gorskih čet iz južne Ogrske, ki so znane vsled svojega brutalnega vandalizma.

Tekom dneva se je pomaknila akcija v zapadni smeri od Monte Tomba in Monfenera k obronkom Monte Pertica, kjer se je ustavilo prodiranje sovražnika. Italjanski pozicije so ostale bistveno neizpremenjene v odseku Monte Grappa, ki obvladuje celo verigo nižjih gora.

Bitka narašča in pojenjuje krog obronkov treh nižjih gora ravno zapadno od reke Monte Tomba, Monte Monfenera in Monte Cornella. Monfenera stoji na robu reke in ravno tukaj se je zavrtel eden najbolj obupnih bojev. To je ključ k celi situaciji, kajti na tej točki se obrirja četa proti Beneški ravnini in cela bitka je odvisna od kontrole rečnega prehoda, ki vodi v planjavo.

Prvi naskoki so se pričeli pred petimi dnevi, ko so Lahi pognali Nemce generala Belova od dolenej teku reke Piave v severno smer za izvršenje te naloge. Ti naskoki so se stalno vsaki dan večali, dokler niso dospeli danes do vrhunca. Pričenši z artilerijsko napadom, je nemška in avstrijska infanterija prodirala v zaporednih valovih prvič na najbolj severni gori Cornella, kjer je italjanska Como brigada držala črto, dokler je ne potisnila nazaj velika premoč. Sovražnik je zavzel nato pozicije v ozadju mesta Quero in močnejši artilerijski in infanterijski naskoki so se osredotočili na Monfenera in Tomba.

Veliko boje v gorah se je izvršilo iz neposredne razdalje, z bajonetami ter boji moža proti možu. V pondeljek, torek in danes je sledil naskok naskokov ter protinaskok naskokov. V nekaterih izmed najbolj krvavih bojev je teren menjal gospodarja po večkrat.

Pri mali vasici Naranzine, na obronku Monfenera se je sovražnik najprej utrdil ter skušal obkrožiti veliko italjansko silo. Vrgli so ga nazaj s stajalnim naskokom italjanskih čet, ki so potiskale sovražnika nazaj, dokler ni bila pozicija izčiščena.

To je bil boj najbolj krvave vrste, najprej z bajonetami na puškah, nato pa z bajonetami v rokah, pri čemur so jih uporabljali kot orodje ne nože.

Zopet je zbral sovražnik sile, višje gori na Monfenera in te sile so ojačile baterije, koncentrirane z vseh točk. Pred tem intenzivnim artilerijskim obstreljevanjem se je italjanska infanterija počasi umikala, dokler se ni izpraznilo gorenjih obronkov. Vendar pa se še vedno vrši boj naprej z neomajnim obupom in pregledaj je še reči, kak bo izid tega najmočnejšega

Boj na polje je strašno pričalo o intenzivnosti boja tekom zadnjih par dni. Pozicije in zakopi, katere so pozneje zasedli Avstriljci, so bili posejani z mrtvimi trupli, ki so ležala napol pokrita s snegom, kajti nemogoče je bilo pokopati ubitih radi naglega premakovanja črt.

Najbolj obupni boji so se vršili krog gore Meletta, kjer so imeli Italjani v rokah eno stran vrha Avstriljci in Nemci pa drugo. Cilj sovražnika je bil prodirati skozi obe dolini Frenzela in Valstagna, ki se odpirata naravnost proti mestu Bassano in Beneški ravnini.

To ugotovilo ne sloni na domnevah, temveč so ga ugotovili v vseh posameznostih avstrijskega napada. Te posameznosti so našli v obleki padlih avstrijskih častnikov.

Ti načrti dajejo natančna navodila glede ure in minute, ob kateri naj bi se izvedlo prodiranje po teh dveh dolinah do Bassana, kot da je bil sovražnik prepričan, da ni nobenega dvoma glede njegovega uspešnega napredovanja.

Italjani morajo veliko pretrpeti vsled mraza, a vse to prenašajo z neomajno odločnostjo v boju, da zadržijo zavojevalce.

Opazovalec je našel vojake ležeče v duplinah in jamah, raz katerih so visele debele lene sveče. Nekateri so bili popolnoma izžepani vsled nadležnosti napredov, so spali na tleh zaviti v plahte, dočim je bilo krog njih vse polno leda in snega.

Hrano dobivajo le enkrat na dan a še to z velikansko težko sredi

takega vrtnice bojev in akcij. Nebo je sivo, a ponoči kljub temu svetijo zvezde.

Kljub vsem težočam in temu krvavemu delu sta morala in zaupanje čet na najvišji stopnji. Videli smo brigado laških Alpincev, ko je odhajala na fronto. Vojaki niso nosili onih značilnih alpskih klobukov s petelinjimi peresi kot jih lahko človek vidi v Rimu, pač pa so bile to postave v sivih oblekah in na glavah so nesele jeklene čelade. Pomikali so se naprej hitro, kot da bi komaj čakali cilja. Na vsako vprašanje so odgovarjali z zaupanjem, ki pa u kazalo nobenega sledu poveljevanja samega sebe.

To zaupanje predstavlja največji zaklad Italije v tem kritičnem trenutku, kajti nje junaški branilci so dejansko prepričani, da bodo zadržali sovražnika.

Nastop italjanskih čet je vzvišen nad vsako hvalo. Bore se za vsako ped zemlje ter se bore s pogumom tigra ter v duhu zaupanja in to celo vsrpih velikanske premoči sovražnika.

Vsled tega je tudi jasno, da je sovražnik kljub prevelikemu številu čet, katere uporablja in kljub vsem prednostim terena mogoče le počasi napredovati sedaj, ko mu več ne pomagajo elementi presenečenja, izdaje in druge okoliščine, ki so mu prej prilele na pomoč.

Tudi, če bi Italjani morali zapustiti črto ob reki Piavi, bi padli nazaj brez dvoma počasi ter nutili še večji odpor.

Brodovje monitorjev, ki sodelujejo z italjanskim brodomjem v bližini izliva Piave, obstreljuje z veliko silo sovražniške pozicije, ki ogrožajo Benetke.

Večje število amer. ambulane Rdečega križa je vozilo danes skozi glavni stan proti fronti ob Piavi. Može in vozovi so videti v dobrem stanju.

V armadni glavni stan je dospel W. Marconi, iznajditelj brezžičnega brzojavnega, ter so ga prideliili štabu vrhovnega poveljnika, generala Diaza.

Rim, Italija, 22. novembra. — V nekem članku "Tribuna" zahteva general Corsi, vojaški kritik tega lista izvrševalne funkcije za medzavezniški vojni odbor.

Potem, ko pojasnjuje, kako je italjansko vrhovno armadno vodstvo zamoglo zavzeti najbolj ugodne obrambne pozicije ob Taljentu, Livenci in rekah, pravi, da bi bilo naravnost zločin vstrajati pri obrambi črt, dokler vojaški razmisleki ne morejo zagotoviti uspeha.

Pri obrambi črt ob Piavi pravi oni, je stalo laško levo krilo pred vsemi četami centralnih zavezniškov, ki so bile na razpolago ter je preneslo vse velikanske težkoče, vstavljalo napredovanje sovražnika, ga izmučilo ter se pripravilo za odločilno bitko, katero bo treba izvojevati z vsemi rezervami zavezniška proti vsem četam centralnih zavezniškov, kar jih slednji morajo spraviti v akcijo.

Obramba ob Piavi — pravi on — je dogodek v našem zgodovinskem boju, katerega so številni nepričakovani dogodki napravili še večjega. Razen odpora pa je treba za zmago še velikih odločitev na strani zavezniških sil, katere pa morajo biti izraz edinstva v načrtu in poveljstvu.

Treba je izrabiti čas kot ga je znal izrabiti sovražnik. Da se doseže ta cilj, bi bili vsi zavezniški sveti in vsi odbori brez koristi, če bi ne imeli izvrševalne pravice. Odbori, ki so le posvetovalni odbori, se bolj zapletujejo stvari, kajti s tem se izgublja čas ter prihajajo na dan z odločitvami, ko je že prepozno.

Še slabše pa bi bilo, če bi bili te dvojni odbori, namesto en vojaški in posvetovalni, drugi pa politični.

Petrograd brez vlade.

000

LENIN PRAVI KMETOM, DA JE VLADA NJIHOVA. — DELAVSKI SVET V VELIKI ZADREGI. — VLADNI URADI SO PRAZNI. — URADNIKI STAVKAJO. — TRGOVINE ODPRETE. — LENIN IZDAJA PROKLAMACIJE. — POZIVLJA KMETE, DA SE POLASTE POSESTEV. — ZAHTEVAJO DENAR DRŽAVNE BANKE.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Petrograd, 23. novembra. — Otroci so danes v šoli, po cestah pometajo in trgovinski uradi so odprti. Vladni uradi pa so prazni. Uradniki trdovratno ostajajo pri stavki.

Sovjet narodnih komisarjev je v veliki zadregi. Lenin prezira bojkot in je izdal sinoči proklamacijo na delavce in kmete ter rekel, da je vlada v njihovih rokah. — Pozval je krajevne kmetske sovjete, da se takoj polaste posestev in naj jih varujejo poškodbe, dokler se ne izvrše vse podrobnosti razdelitve.

Pravi, da se je revolucija polastila Petrograda in Moskve in "večji del naroda je na strani kmetske in delavske vlade."

Toda odloki so ena stvar in vlada druga. Sovjet komisarjev stoji pred finančnim problemom. Izgleda sicer enostaven, odkar imajo pod kontrolo državno banko, toda nikdo jim ne izroči denarja.

V soboto je revolucionarni vojaški odbor aretirati bančnega ravnatelja Šipova in nadomestnega finančnega ministra, ki ni hotel podpisati povelja na državno banko za 15 milijonov rubljev. Nadomestni finančni minister je bil izpuščen, pridržali pa so Šipova.

Včeraj je odbor poskušal vlomiti v državno banko in je zamenjal stražo. Mestni občinski svet je protestiral ter posvaril, da bi tak korak bila velika nesreča na kredit in izmenjavo. Boljševiki so na to svoje postopanje odgodili. Danes pa so zopet hoteli pregovoriti Šipova, da bi odprl tekoč račun za sovjet komisarjev. Svet državne banke pa je soglasno zavrnil to zahtevo, češ, da sovjet komisarjev ni činitelj, s katerim bi se moglo postavno občeati.

Dvomljivo je, ako bodo vojaški revolucionarji skušali siloma odpreti zakladnice, kajti drugih sredstev za odpiranje blaganj ni, kot dinamit in denar bi bil neveljaven, ako ga tudi dobe.

Vladni uradniki ostanejo lahko na stavki brez omejenega časa, kajti na razpolago imajo fond za stavke. — Stališče državnih uradnikov po celi deželi je zelo težavno. Prišlo so že pritožbe o velikih zaostalih izplačilih.

Boljševiki nimajo na fronti nikakega uspeha. — V Minsku so se polastili pošte in brzojavnice ter so izpustili in oborožili kaznjence, toda kmalu jih je pregnal vojaški odbor in kaznjenci so bili zopet razoroženi.

V Moskvi je vojaški revolucionarni odbor razpustil mestni občinski svet. Po izjavi očividca cerkev sv. Bazila ni mnogo poškodovana. V katedrali Vnebovzetja so tri luknje od strelcev. Kaka škoda je bila povzročena na Kremlju, ni znano, ker je okraj v oblasti boljševikov.

Boljševiki so razpravljali o tem, da bi razpustili petrogradski občinski svet, toda so se odločili, da je pametnejše, da se to opusti.

Povelja uradnikom zunanjega urada, da se vrnejo na svoja mesta, so bila prezrta. Prišli so samo ravnatelju posameznih oddelkov in so oddali Trockijevim zastopnikom boljševikov ključke uradnih miz in so zopet odšli.

Petrograd, 23. novembra. — Boljševiki so storili korake za takojšnje premirje med bojujočimi se narodi.

Danes se je z ozirom na to objavila oficijelna izjava, katero je izdal predsednik kabineta Nikolaj Lenin, ki je tudi imenoval za vrhovnega poveljnika ruskih armad pobočnika N. Krylenka.

Proklamacija, ki je bila izročena zavezniškim poslanikom, se glasi:

— V torek je vrhovni poveljnik general Duhonin prejel povelje, da naj ponudi premirje vsem narodom, zavezniškim in sovražnim.

Povelje je bilo prejet v glavnem stanu v sredo in je general Duhonin imel nalog, da naj vedno obvešča narodove komisarje o poteku pogajanj in pogodba za premirje se sme podpisati le, ako se je prej dobilo dovoljenje komisarjev.

Ker do srede zvečer še ni bil prejet Duhoninov odgovor, se ga je vprašalo, kaj je vzrok zakasnitve. Pogosto je poskušal izogniti se izjave in jasnega odgovora na zahteve. Ko je bila odposlana kategorična zahteva, da naj takoj formalno ponudi premirje z namenom, da se prične mirovna pogajanja, ni hotel ubogati.

General Duhonin je bil obveščen, da je odstavljen s svojega mesta, ker se ni pokoril vladi in zaradi postopanja, ki pahne v nesrečo vse delavske razrede ter celo deželo in še posebno armado. Pobočnik Krylenko je bil imenovan za novega vrhovnega poveljnika.

Proklamacija pozivlja vojake, da ne dovolijo revolucionarnim generalom, da bi uničili veliko mirovno delo. Vojaki jih morajo dobro stražiti, da se proti njim ne more uporabiti pravo linčanja, tako da se generali ne morejo

Vojaki, vojni ujetniki, sorodniki, prijatelji in znanci.

000

Poskrbujemo denarna izplačila v Franciji, na Angliškem, v Rusiji in Italiji.

Kadar nam pošljete denar, priložite tudi dopisnico ali pismo, katero ste prejeli od tam, kjer se ima plačilo izvršiti; na ta način nam pomagajte sestaviti pravilni naalov.

TVERKA FRANK SAKNER.

Za dobro in točno postrežbo bo
Veselišni odbor.

Trije novi laški generali.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Triumvirat, na kojega rame je padla kot v starih rimskih časih general Diaz iz južnih pokrajin, naloga, da iziši še enkrat zmago italijanske armade, namreč generala Diaz, Giardina in Badoglio, so skoraj popolnoma nepoznane kvantitete izven neposrednih laških armadnih krogov.

Z drugimi besedami rečeno, ni so ti laški generali nikdar oglaševali ali bili oglašeni, a kljub temu ima vsak izmed njih za seboj izvrsten rekord.

Vsi trije so spadali k generalnemu štabu, kar govori samoposebi za njih znanstveno izurjenje. Vsi trije pa so tudi videli praktično izkušnjo na bojnem polju in to ne le tekom zadnjih dveh let ob Soči, temveč tudi prej v italijansko-afriških vojnah.

Vsi trije pa so močje v zgodnjem cvetu življenja. Badoglio je star krog 40 let, Diaz in Giardina pa krog 50.

General Armando Diaz, kojega ime je sedaj na oficijelnih poročilih mesto imena Cadorne, je bil deležen velike izkušnje v vseh panogah vojaške službe. On je artilerist, a ima tudi praktične izkušnje glede infanterije.

Bil je tajnik treh načelnikov generalnega štaba: generala Salda, potem generala Pollio in končno generala Cadorne tekom kratkega časa, ko je bil Cadorna načelnik generalnega štaba, predno je stopila Italija v vojno.

Nekaj časa se mu je poverilo imenovanje častnikov za generalni štab, kar tvori zelo nevhvalno nalogo, a kljub temu si je pridobil sloves nepristranskega postopanja ter poznavanja človeške vrednosti.

Ker pa je bil neizprosni častnik na tem birokratičnem mestu, se lahko reče, da je tudi neizprosni vojak v dejanskem boju.

Železno disciplino pa izvaja tudi na sebi in ne le na drugih. Njegov rekord v libijski vojni je izvrsten in njegovo obnašanje pri Zansurju, kjer je bil ranjen, je kazalo, kakšna kova je ta mož.

Značilno hladen in zbran vsprti žo nevarnosti, dobro umerjen tu-

Vojna in mačke.

(From The Sun.)

Sedaj je prišel čas za davke take vrste in take strogosti, kot je Amerikanci dosedaj še niso bili vajeni. Raditega pa se mora tudi radikalno izpremeniti vse življenjske navade naroda.

Mi moramo manj jesti in več plačevati. Preprečiti moramo nadalje vsako trošenje. Zahteva se ohranitev vsakega posameznega vira ter je ta ohranitev tudi potrebna.

Razdejanje svetovnega bogastva vlad opustošenje vojne je zmanjšalo kupno silo dolarja na približno dve tretini tega, kar je bila kupna sila pred dvema ali tremi leti ter vse kaže, da bo šlo to skrajšanje še naprej.

Pred kratkim se je v enem članku tega lista razpravljalo o razdejanju sili podgan in miši. Škodo, katero napravijo podgane in miši vsako leto v Združenih državah, se ceni na \$200,000,000, ter omenilo se je tudi obseg armade moških, ki so potrebni, da proizvedejo živila, katera so podgane in miši razdele. Oni, ki skušajo ohraniti živilske vire naše dežele, pa so najbrž pregledali razdejalno silo, o kateri se lahko trdi, da ni nič manj delavna ali močnejša, a v skoro isti meri brez koristi. Pri tem pa imamo v mislih prav posebno mačke.

Dasiravno se trdi o mački, da je naravna sovražnica podgane, se vendar natančne opazovanja dovedla opazovalce do prepričanja, da so mačke, ki se pečajo z uničevanjem največjega ekonomskega sovražnika človeka, zelo redka prikazen in da v tem oziru niti ne pridejo v poštev. Poleg tega pa velika večina družin, ki imajo mačke, hranijo slednje tako dobro z živili, ki so pripravljena za ljudi, da se mačke prav nič ne brigajo za izpolnjevanje dolžnosti, ki je edino opravilo za njih eksistenco. Vzemimo v poštev število teh živali v tej deželi, katero se pita vsaki dan z mize gospodarja, in človek vidi takoj, da se po nepotrebnem troši na tisoče ton hrane, katero potrebujemo mi in naši zavezniki, in si čer v edinem namenu, da se vzdrži živali, ki so brez vsake koristi.

Vsak lovec in vsak ribič, vsaka ženska in vsak mož, ki ljubi izprehode po travnikih in skozi gozdove, se bo gotovo spominjal številnih mačk, katere je videl, dobrane in plačene se skozi travo v namenu, da zadostijo svoji krivolečnosti ter more najboljše prijatelje človeka med živalmi: ptice, ki žo žuželke, domneve vrabce ter nešteto drugih. Kakorhitro spozna lovec uničevalno silo teh potikajočih se roparjev, jim gotovo zapraši pod kožo naboj, če se le nahaja dosti oddaljen od hiše, kamor spada dotična mačka.

Število lovskih ptic ter tudi številno ptice-pek, ki najde vsako leto pot v želodce mačk, bi bilo, če bi se ga poznalo, gotovo tako visoko, da bi bilo skoro nevrjetno. Vsled tega pa mora izdati farmer vsako leto več in več denarja za sredstva, s katerimi se uničuje žuželke, da se s tem oprosti slednjih, ki tvorijo naravno hrano naših ptic, istih ptic, h kojih iztrebljenju mačke vedno bolj pripomorejo.

Na nekem hrastu v bližini hiše, v kateri je živel pisec teh vrst več let, je živila lepa siva revečica, ki je postala tako krotka, da je prišla na živžig ter sedla v naročje ženi pisca, ki ji je dala kak oreh ali lesnik. Pred kratkim pa jo je ujele mačka sosedja, ki je bila tako dobro rejena, da ni pozabila svoje žrtve, temveč jo pustila ležati v travi. Ista mačka je imela v preteklem letu na vesti tri škranjce, a bilo jih je gotovo še več, čeprav ni pisec izvedel za to. Katera žival je boljše, morišna mačka, ki uničuje najlepše stvari na svetu, ali pa ptica-pekva, ki nam oznanja spomlad ter uničuje gosence in žuželke na naših vrtovih?

Sosedova mačka je vsaki dan najboljše meso in najboljše ribe. S tem mesom bi se lahko hranilo kako napol sestradano belgijsko dete ali poživilo kakega srbskega vojaka, ki se bori na naši strani proti svetovnemu sovražniku.

Obdalo se je tobak, gledališke listke in skoro vsako stvar luksusa. Neopažen pa je ostal največji luksus in najmanj koristen, namreč hišna mačka. V newyorškem sverinjaku v Bronxu se vojaške opremljene vojake proti mačkam, da imajo ptice, govorijo, naj se

Obdalo se je tobak, gledališke listke in skoro vsako stvar luksusa. Neopažen pa je ostal največji luksus in najmanj koristen, namreč hišna mačka. V newyorškem sverinjaku v Bronxu se vojaške opremljene vojake proti mačkam, da imajo ptice, govorijo, naj se

Obdalo se je tobak, gledališke listke in skoro vsako stvar luksusa. Neopažen pa je ostal največji luksus in najmanj koristen, namreč hišna mačka. V newyorškem sverinjaku v Bronxu se vojaške opremljene vojake proti mačkam, da imajo ptice, govorijo, naj se

Obdalo se je tobak, gledališke listke in skoro vsako stvar luksusa. Neopažen pa je ostal največji luksus in najmanj koristen, namreč hišna mačka. V newyorškem sverinjaku v Bronxu se vojaške opremljene vojake proti mačkam, da imajo ptice, govorijo, naj se

Obdalo se je tobak, gledališke listke in skoro vsako stvar luksusa. Neopažen pa je ostal največji luksus in najmanj koristen, namreč hišna mačka. V newyorškem sverinjaku v Bronxu se vojaške opremljene vojake proti mačkam, da imajo ptice, govorijo, naj se

ALI ZNATE

da vaša blede tica povešen pogled, negotova hoja, bdljive noči, manjkanje zmožnosti so najboljši znaki, da potrebujete te neka, da svoje telo okrepite in zadobite staro moč?

Da bodete zopet zdravi, kot v svojih mladih letih, morate vzivati JUVITO, TABLETE, katere so že tisočerm vrline moč in zdravje.

Pošljite še danes 1 dolar za eno škatljo ali 5 dolarjev za šest škatelj tega čudovitega naravnega zdravila. Ako želite pošiljatevarovano, pošljite 10c. več. Naslov: JUVITO LABORATORY, South Hill Branch 5 PITTSBURGH, PENNA.

Vsled tega dajmo obdlačiti mačke. Ta davek pa naj bo tako visok, da si bo marsikdo premislil držati še naprej v hiši mačko. Pa sti in strupi bodo uničili veliko več miši in podgan, kot pa bi jih mačke, in pticam, naravnim prijateljem človeka, ho v njih stalnem boju proti žuželkam veliko lažje vršiti njih posel. Na ta način pa bo tudi veliko lažje pridelati veliko več živil, glede katerih vlada po celem svetu veliko pomnkanje. Razvetege pa bodo prišla ta živila v dobro ljudem, ne pa četverožnim rojarjem, ki ne dajejo človeku nikake koristi.

Vojna poročila.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

London, Anglija, 23. novembra. Ponoči smo jugovzhodno od Ypres potisnili našo črto nekoliko naprej. Sovražni napadi, ki so bili vzporedni na Neuve-Chapelle, severozapadno od St. Quentina in severozapadno od Poutruet, so bili odbiti.

Paris, Francija, 23. novembra. Živahni artilerijski boji se nadaljujejo v vzhodni okolici Cernyja in Juvincourta. V tem okraju je naš ogenj vstavil sovražni napad na naše postojanke na našem levem krilu.

Naši oddelki, ki operirajo blizu Ailette, so pripeljali ujetnike in so prizadeli sovražniku velike izgube. Severozapadno od Rheimsa in v Champagne so bili sovražni napadi na naše postojanke brezuspešni. Na desnem bregu Mozela se artilerijski boji nadaljevali skozi vso noč zelo živahno.

Napad na transport.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Francosko pristanišče, 22. nov. Zadnji ameriški transporti, ki so prišli tu sem, so imeli razburljivo vožnjo v zoni podmorskih čolnov. Prvo noč sta v tej zoni kolidirala dva transportna parnika. Eden je bil nekoliko poškodovan, pri drugem pa je bila prevrtna luknja na prednjem koncu. Poškodovanih je bilo nekaj topov. Izvršila so se začasna popravila in ladje so plule dalje.

Naslednje noči je napadel transport podmorski čoln. Na prednjem koncu neke ladje so videli sled torpeda. Videti pa ni bilo nikakega periskopa. Ladje so nato z vso naglico plule dalje in se jim je posrečilo, da so prišle varno v pristanišče.

Škoda kolizije se je popravila.

Rad bi izvedel za naslov svojega brata FRANKA BORŠNIKA. Doma je iz Otav nad Cernuko na Notranjem. Nahaja se neke v ruskem ujetništvu. Prosim cenjene rojake-ujetnike, ki vedo za njegov naslov, da ga mi poročajo, ali če sam bere ta oglas, naj se pa oglasi svojem bratu: John Boršnik, Camp 44, Cheat Bridge, W. Va., U. S. America. (22-24-11)

NAZNAVILLO.

Društvo sv. Barbare šteje 33 v Clevelandu, Ohio, naznanja svojim članom, da se vrši prihodnja redna mesečna seja dne 2. decembra. Pričetek je ob eni uri popoldne. Želost je, da se vsi člani vdeležijo seje. Kdor se pride k seji, se bo s njim gostoprijateljeval, kakor nam veljavno društvo priporoča.

Pershing in Clemenceau konferirata.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Paris, Francija, 22. novembra. Ministrski predsednik Clemenceau je imel večeraj v vojnem uradu dolg in prirčen govor z generalom Pershingom.

Pogovor se je vršil v angleščini, katero govori Clemenceau zelo gladko, česar pa njegovi predniki niso znali.

T-govina z mulami.

Kljub dejstvu, da se vojuje sedanjo veliko vojno povečini s pomočjo mehaničnih sredstev, so vendar mule in konji igrali veliko ulogo v sedanji vojni.

Do sedanjega časa so poslali iz Združenih držav 920,000 konjev in 330,000 mul na bojno pozorišče v Evropi. Vrednost konj, katere so izvedli, znaša \$194,000,000, vrednost mul pa \$66,000,000.

Število mul, katere so odposlali v vojno, raste od leta do leta. Prevejanost in inteligenca mule je zelo uspešno orodje v vojni. Večino konj in mul iz te dežele so poslali v Francijo. Ostalo so poslali v Anglijo in v Kanado in zelo malo v druge evropske dežele.

Nova cestna železnica v Tokio.

Japonsko glavno mesto bo kmalu obkroženo od nepretrgane črte cestnih železnic. V teh oziru bo nato to mesto slično Genovi, Milanu in Parizu.

Akeijo cesarske japonske železnice družbe je pripisovati narastku predmestij Tokio. Nadejstno električno železnico so v zadnjem času zelo izboljšali in s tem so tudi pričela rasti predmestja.

V nekem japonskem poročilu se glasi, da je eno izmed posebnosti Japancev, ki so rojeni v Tokiju, da se nočejo preseliti na deželo. Preveč so namreč zaljubljeni v svoje rojstno mesto. Le najbolj bogati in najbolj revni hočejo živeti v predmestjih; prvi pri tem lahko plačajo višje najemnine, dočim iščejo reveži cenejša stanovanja in svežega zraka radi otrok.

Kurilna vrednost različnega lesa.

Ljudje, ki nameravajo v bodoči zimi nadomestiti pomanjkanje premoga s tem, da bodo kurili s lesom, morajo pomisliti, da sta dva funta

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Ustanovljena leta 1898 — Inkorporirana leta 1900.

Glavni urad v ELY, MINN.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, Bx 251, Conemaugh, Pa. Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.

Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn. Blagajnik GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. Blagajnik Neizplačanih smrtnin: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. JOS. V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

NADZORNIKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn. ANTHONY MOTZ, 9641 Ave. "M" So. Chicago, Ill. IVAN VAROGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

POBOTOJNIKI:

GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash. LEONARD SLABODNIK, Ely, Minn., Box 480. JOHN EUPNIK, S. R. Box 24, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 432 — 7th St., Calumet, Mich. JOHN MOVERN, 624 — 2nd Ave., W. Duluth, Minn. MATT. POGORELC, 7 W. Madison St., Room 605, Chicago, Ill.

ZDRUŽEVALNI ODBOR:

UDOLF PERDAN, 6024 St. Clair Ave., N. E. Cleveland, Ohio. FRANK ŠKRABEC, Stk. Yds. Station RFD. Box 17, Denver, Colo.

FRANK KOČEVAR, Box 386, Gilbert, Minn.

Vsi dopisi, tiskajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne poliljave, naj se pošljejo na glavnega tajnika Jednote, vse priobsebe pa na predrednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo odzvali.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA".

presušenega lesa glede kurilne v lesu, je odvisna od množine mo- vrednosti slična enemu funtu pre- krote, ki se nahaja v lesu. Če je moga.

Za vrste dreves, kot so cikorija, more les proizvajati, uporabi za iz- hrast, brez, jesen, oreh ali češnja hlaepanje vode, — se glasi v ne- in ki imajo veliko kurilno vred- kem buletinu poljedelskega de- partmenta: Čim večja je množina v lesu, tem več gorkote se izgubi.

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdru- ženih državah.

Kurilna vrednost, nahajajoča se

Pismo slov. vojaka.

Camp Lee, Petersburg, Va.

Tukaj okoli našega taborišča je bolj valovito ozemlje, poraščeno z malo hosto, naokoli se pa nahajajo male farme, katerih lastniki so večinoma črnci.

Tukaj je toliko vojaštva, da vse mirgoli. Sedaj že kopljejo strelne jarko. Eni pletemo ograje za pred jarko, drugi pa kopljejo. Delo pa gre bolj počasi naprej, ker nas ne priganjajo; dela vsakdo, kakor hoče. Pa vsak dan delamo samo eno uro, druge ure se pa vebamo druge stvari.

Tukaj se še izkoplje kakšno starodavno orožje, ker se je pred nekaj sto leti v tej okolici vršila velika bitka med Amerikanci in Angliji.

Vreme imamo tukaj še dovolj gorko, medtem ko je v nekaterih državah že zapadel sneg. Tukaj še ne čutimo nobene zime.

Brat sem dopis iz Camp Gordon, Ga., in tam pravijo, da smo srečni fantje v Camp Lee. Jaz vam povem, kako je vojak srečen, ko mora biti pod komando, ko nima svobode in se mora ravnati, kakor drugi rečejo. Pravi, da se tam udiho 12 ur. Tukaj se ne moremo udiho 12 ur, ker je kratek dan; je že uračno, ko se vračamo domov. In pravijo, da tukaj ni hude kazni. Gotovo ste bili vi prej tukaj, da so vas od tukaj tja premestili. Tudi tukaj vidim, ko vozijo samokolnice in druga različna dela dobijo za kazni, ne pa samo kuhinjo, kakor vi mislite. Saj meni je vseeno; jaz tako nisem še dobil nobene kazni in se bom pazil še za naprej. Kaznovani je samo tisti, ki nima nobene stvari, da bi pisl, kako se mora tukaj ravnati. Pokorni moramo biti, to je najbolje za nas in bomo vedno na boljšem, kot pa oni, ki ne uboga. Tak mora vedno delati še bolj, kot je poprejš.

Fantje, le potrpite, saj bo še prišel čas, ko bomo slekli vojaško sukunjo in potem bomo rekli: mi smo fantje, ki smo bili vojak! Tako kot sem že stikal koga, ki se je prav hvalil, kaj je bil. Tukaj dovolj, se jim tudi milost, ako res ni kaj prijetnega, ko moram ta- so da volim narediti.

ko, kakor zapovejo, in skakati, da je groza, čez jarko in čez visoke plotove, ki so nalašč za nas narejeni. Bi se najraje obrnil, pa moram tako, kakor je ukazano, pa naj bo težko ali lahko.

V orožju se še nič ne vebamo in nič ne vem, kdaj dobimo stroj- no puške. Sem že več tukaj kot dva meseca, pa nam ne dajo nič orožja, kar drugo se vse učimo; z orožjem pa nič ne vem, kdaj se bomo. Jaz bi najraje videl, da se me bi nikdar, ker vem, da ni prijetno. Kar je infanterije, ima že vse puške. Nekateri imajo še iz lesa narejeno puško, da se vebajo.

O my little girl, I love you; I know you wait for me, I love you and never come back to you.

Pozdravni vse čitatelje "Glas Naroda" posebno pa slovenske vojakke.

Anthony Žagar, Co. A, 313th Machine Gun Batt., Camp Lee, Petersburg, Va.

Nova vojna zona.

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Amsterdam, Nizozemsko, 22. no- vembra. — Nemtija je proglasila novo vojno zono. V tej so zapopa- deni Azori in ostali pas v Sredo- zemskem morju kar je bilo še pe- ščenega za dohod na Grško. Ofi- cijelna spomenica, ki je bila raz- glašena v Berlinu, pravi, da so A- zori postali v vojaškem in ekono- mičnem oziru sovražne lize paro- brodstva po Atlantiku, medtem ko je pas v Sredozemskem morju rabil Venizelos bolj za prevoz mu- nicije in orožja kot pa za dovoz živeža za grško prebivalstvo.

Neutrálne in ladje pomožne ak- cije za Belgijo smejo vsled odred- be, ako se sedaj nahajajo v voj- nem vodovju okoli Azorov in Gr- ške, naj nastopijo najkrajše po iz- vojno zone pred 29. novembrom; iz vojne zone se jim tudi milost, ako res ni kaj prijetnega, ko moram ta- so da volim narediti.

Slovenska godba na Columbia rekordih.

Z veseljem naznanjamo svojim odjemalcem, da poje za naše rekorde splošno znano Slovensko pevsko društvo "Slavec" iz New Yorka.

Do sedaj je "Slavec" pel štiri najbolj znane in najboljše sloven- ske pesmi, ki bodo zelo ugajale rojakom.

Slovensko pevsko društvo "Slavec": 10 palcev 75 centov.

E 3492 (Zagorska. "Pa bom šu na planine.

("Kako bom ljubila?"

E 3493 ("Le sem kaj k meni sedi."

("Odpiraj dekle kamrico."

Naš mesečni cenik izpolnijo štirje popularni koma- di za ples; igra jih naš priznani

Columbia orkester:

10 palcev 75 centov.

E 3478 (Bečka Krv. Valček.

(Na lepem plavem Dunavu. Valček.

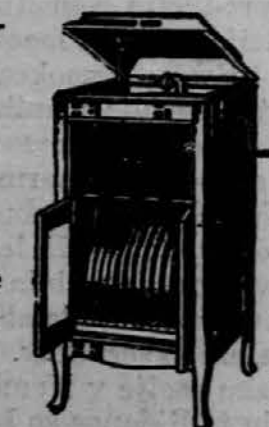
E 3474 (Lepa Rumunka. Valček.

(Hedvik. Polka.

Naprosite svojega trgovca, da vam pusti igrati te komade ter zahtevajte imenik slovenskih rekordov. Ako ga ne morete dobiti, pišite nam ponj.

Columbia

Graphophone Co. International Record Department 160 W 50th St., New York City, N. Y.

Grafonole od \$18 naprej.

Nevrjetnost izstradanja Nemčije

— 000 —
(From The Sun.)
— 000 —

True translation filed with the postmaster at New York, N. Y. on Nov. 24, 1917, as required by the Act of October 6, 1917.

Opaziti je dosti znamenj, da bo kmalu mogoče razsoditi živilske razmere v Nemčiji na podlagi virov iz prve roke. Dosedaj je obstajala težkoča v tem, kako dobiti določne in natančne informacije.

"British Medical Journal" je priobčil pred kratkim uvodni članek glede racij v Nemčiji, Avstriji, Bolgarski in Turčiji in ta članek se revidira ta teden v pripombi urednika:

— Sedaj smo v stanu podati par dodatnih ter bolj natančnih podatkov glede racij kruha in krompirja v Nemčiji. Cesarstva krušna racija v Nemčiji znaša 2,000 gramov na teden, kar pomeni 285 gramov na dan.

V Berlinu znaša racija 1,950 gramov na teden ali 278 gramov na dan, v Hamburgu 1,600 gramov na teden in v Essen 2,000 gramov na teden.

Žito za kruh je zmlet do 94 odstotkov. Cesarstva racija krompirja znaša 3,500 gramov na teden ali 500 gramov na dan.

Ta dejstva so zelo velikega pomena.

Natančna so in avtentična kot so tudi naslednja, ki so prišla iz ust iste visoke avtoritete:

— Tekom oktobra se je racija krompirja nekoliko znižala. V Nemčiji je znašala 450 gramov na dan, v Avstriji 1000 gramov, dočim je znašala na Holandskem 3,000 gramov na teden. Če se prenese te racije v navadni jezik navadnega smrtnika, bo dobil slednji jasnejši pojem o njih pomenu.

Oni, ki vedo kaj je gram, bodo razumeli, da je 450 gramov nekako 15 unč, kar je povprečna dnevna porcija odraslega Nemea, dočim imajo otroci in dojenčki druga dovolila. Redilna vrednost šestih unč krompirja ali sličnega živila predstavlja 155 kalorij in vsled tega je imel po oktobrski raciji vsak odrasli Nemea pri vsakem obedu porcijon krompirja.

Redilna vrednost treh unč kruha je 222 kalorij.

Vsled tega je nemška racija zadovoljiva, čeprav pišča. Edinole v mesu in maslobah je opaziti odločno pomanjkanje. Mesna racija je padla na 250 gramov ali povprečno osem unč na teden. Na Holandskem pa je bila mesna racija še nižja, namreč 200 gramov.

Ugotavlja se, da so to tedenske racije in izvanredno pomanjkanje je razvidno, če se primerja te mesne racije s prostovoljnimi mesnimi racijami v Angliji, kjer znašajo sedaj 1,130 gramov na teden.

Glede maslobo je stvar še veliko slabša. Racija masti v Nemčiji znaša 90 gramov na teden, v Avstriji 120 gramov, na Holandskem pa 50 gramov. To so maksimalne racije v teh treh deželah ter posledica blokade od strani zaveznikov. Te številke je smatrati natančnim, kar nam kaže pogled na druga poročila.

V "Figaro" z dne 31. oktobra se glasi v nekem članku glede racij v Nemčiji v tem mesecu, da je položaj glede krompirja ter pesnega sladkorja zadovoljiv.

To pa sta dve glavni živila.

Resnicio glede živilskih razmer v Nemčiji se lahko po sname iz skandinavskega časopisja, posebno pa iz švedskega. Če se vzame liste, katere se ne more imenovati pronemške kot "Social Demokraten" ter druge bo našel razen raziskovalec, da je primera glede teže kruha, ki se ga dovoli v deželah z prisilnim sistemom racij malenkostna s težo kruha v drugih deželah, če se nahajajo v vojni ali če so nevtralne.

Izraženo v gramih znaša ta teža: V Nemčiji 280 gramov na dan; v Avstriji 280; v Švici 250; na Holandskem 254; na Danskem 315; na Švedskem 260; v Franciji in Italiji 250 in v Angliji 259.

Izjemo v vojskujočih se državah delata Bolgarska in Turčija. V prvi deželi je teža kruha, ki je dovoljen vsaki dan skoro 500 gramov, dočim znaša v Turčiji le 160 gramov.

Treba pa je pri tem pomisliti, da se v Bulgarski ne porabi dosti krompirja in da se najbrž poje na Turškem več riža kot pa v vseh drugih evropskih deželah.

Francoske oblasti priporočajo sedaj bolj splošno uporabo riža. Videti je, da je nekaj dežel in držav brez vsakih racij. Položaj na Finskem mora biti izvanredno resen, kar kaže dolg uvodnik v nekem listu iz Helsingfors. — Slika je temna, vendar pa se žalibog ne navaja nikakih racij v številkah in vsled tega se tudi ne dobi pravičnega utisa.

Ali more reči kdo zakaj in s kakega vidika je racija živil v Nemčiji — stradanje?

Amerikanci mislijo, da bo mogoče spraviti Nemčijo na kolena na ta način, a nemško časopisje izjavlja s ponosom, da producira Nemčija štiri petine vsega, kar konsumira. Racija mesa in masti je nezadostna, a trgovska obvestila v "Social Demokraten" ter v drugih listih kažejo, da dobiva Nemčija slanike in makrele, ki predstavljajo dobro nadomestilo za meso.

Nadalje dobiva marmelade, kavine surogate, špeh in maslo. Nemčija pa producira razventega veliko redilne hrane v obliki zelja, riža, leče in pese.

Dejstvo je, da je bila ena najbolj dragih pomot olčin stva v zaveznikih deželah, ko je podednjevalo živilske vi-re centralnih zaveznikov.

Živilske racije v Nemčiji so se izpreminjale od časa do časa in tudi danes so še podvržene krajevnim izpremenbam. Vsako mesto ima svoje lastne racije, dočim je kméčko prebivalstvo najbrž bolje hranjeno kot pa mestno. Končno pa so tudi dobrodelne organizacije storile veliko za otroke in reveže.

Propaganda pa je tudi zatemnila celi položaj. — V združenih državah, predno smo stopili v vojno, je veliko

ljudi opiralo svoje cenitve glede živilskih razmer v Nemčiji na podatke, katere so jim dali na razpolago nemški agenti. Nadaljne napake so storili premeteni teoretiki, ki so se smatrali za živilske eksperte.

V prvem letu vojne so objavljali ti izvedenci kalkulacije, v katerih se je dokazovalo, da mora v teku par mesecev izginiti z nemških miz vsaka hrana. Vse te številke so bile popolnoma napačne, kajti ti izvedenci so pozabili računati s priprostim dejstvom, da prihaja velika zaloga hrane v Nemčijo iz nevtralnih in zavojevanih dežel.

Vredno je pripombe, da mislijo pisatelji glede živilskih razmer v Nemčiji, ki črpajo svoj material iz javnih predavanj ter kalorijskih tabel, da bo lakota prinesla Nemčiji ali — revolucijo ali pa mir.

Oni pa, ki dobro poznajo Nemea in nemško življenje, so v tem oziru zelo rezervirani v svojem mnenju. Amerikanci, ki so se ravnokar vrnili iz Švice po petnajstih letih bivanja v Berlinu ter v drugih mestih, ki imajo notranje vi-re informacij ter tudi praktično poznajo stališče Nemčije, izjavljajo, da ni treba vzeti stvari tako lahko.

Oni govorijo sicer o neutrušenem teku, o težkih omejitvah, a govorijo obenem o novih hotelih v obsegu — Ritz in Carltona. Sindikati, ki grade take prostore, morajo imeti par dobrih vzrokov za svoje stroške.

Res je, da se dobi v teh palačah le majhen kosček surovega masla na dan, a celi obed je zadostno opremljen s kaviarjem. Sploh pa zavziva veliko ljudi, posebno med Nemei preveč hrane ter se slednji boljše čutijo ob racijah.

Teorije in kalorije ne veljajo ničesar pri dejanskih poskusih.

Na teh teoretičnih razmišljanjih ter frazah o zaloga-h, ki stresajo javni govorniki, sloni cela napačna pred-stava, vsled katere misli veliko Amerikancev in Angle-žev, da je zavzila Nemčija svojega zadnjega galeba in za-dnjega zajca.

Velik del ameriške javnosti stoji najbrž še vedno pod utisom, da bo pomanjkanje masti in mesa kmalu spravi-lo nemško vladu na kolena. To je lahek in popularen na-čin zreti na stvar, a je — zelo napačen.

Testament.

Povest. — Spisal Janko Kersnik.

(Nadaljevanje.)

Vzel je s stola eno tujčevih sukenj in zavitek, v katerem je bila izročena mu oporoka, vtaknil v širok stranski žep. Nato je odne-sel robec z denarjem tiho na dru-go stran hiše, kjer je imel svojo sobo, ter ga spravil v skrinjo. Vr-nil se je, je povezal suknjo, v ka-tero je bil vtaknil oni zavitek, s tankim konopcem, potem sezul čevlje, vzel luč in šel tiho, kakor mu je bilo moči, pod streho. Vrat ni zaprl za seboj, ker se je bal, da bi preveč vreščalo, in tako je storil tudi pri podstrešnih durih. Gori si ni mislil, da bi ga kdo čul, zakaj vsi domači so spali pri tleh. V zadnjem koncu podstrešja je odmaknil velik prazen zaboj in pod njim privzdignil veliko ploščo opeke, s kakršno je bil sploh ves tlak tu gori pokrit. Odprl je tu tiho in globoko luknjo, ka-mor je potisnil tujčovo suknjo z zavitkom vred, ki mu ga je bil oni izročil. Nato je položil opeko nazaj na prejšnji prostor, porinil vrhu nje zaboj in hotel oditi. Te-da v tem trenutku se mu je zde-lo, kakor bi bil čul tih korak na stopnicah, ne bižajoč se, nego be-žeč navzdol. Pogumen, kakor je bil vedno, plane k vratom. A doli je bilo že zopet vse tiho in mirno. "Podgane skačejo okoli!" je šep-nil poluglasno, potegnil duri za seboj in lezel tiho po stopnicah navzdol. Vrat zaklepati se mu ni zdelo potrebno.

Stopil je v mrtvečvo sobo, obul škornje, prižgal še eno luč in potem šel klicat sestro Uršo. To je bil joj in jok, ko je ona s kravjo dekle vred — sama se je bala — prisopihala gori v so-bo. Poklicali so tudi hlapca iz hleva ter deli gori v sobi vse v red, kolikor je bilo mogoče in na-vada ob takih slučajih.

Miklavž je rekel, da gre spat; ukazal je hlapcu, naj se pelje na-vsežgodaj v št. Ožbott k župniku naznaniti tujčovo suknjo, in potem se je zaprl v svojo sobo. A spati vendar ni mogel. Vzel je oni ro-bee z denarjem in jel šteti in šteti. In čim dalje je šel, tem bolj so se mu tresle roke in šepetal je: "Oh — pa kaj bo še, kaj mora še biti!"

Urša in dekla sta molili pri mrtvecu. Enkrat se juna je zazde-lo, da lazi nekaj nad njihovima gla-vama gori pod streho semtertja, čuli sta nekako premikanje in sil-na groza se ju je pahnila.

"Oh, le molite, molite!" je ukazala Urša. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

A kmalu je tudi pod streho vs-potihnila in čuli sta opet tiho. Urša in dekla sta se spustila na kolena in molili. "Saj sem vedela — to je bil spomin — spomin — in po se-poda tudi nismo podelili!"

se bohal zase in sedel blizu Brno-tovega sode.

Nekoliko zancev ga je takoj obsulo.

"Kaj pa je bilo vendar z onim tujcem, ki je umrl pri tebi?" ga je vprašal prvi, in videti je bilo, da ima sleherni to vprašanje na jeziku.

"I, kaj, umrl je, ker živeti ni mogel!" je zavrnil s smehom To-polščak.

"Ali ste ga že pokopali?" je hitel drugi.

"Predvečernjim! — Dobro zdravje, Brnot!"

Rekli je našli kozarec in ga s pestjo porinil na konec mize proti nazivnemu.

"Pravijo, da je imel veliko de-narja!" je omenil zopet eden so-sedov.

"Jaz ga nisem videl veliko. So-diče je vse spravilo. Kar sobo so mi zaklenili an započeli, tisto, kjer je umrl, tako, da sam ne mo-rem vanjo. Pravijo, da bodo ča-kali dedičev, ki se imajo ogle-siti."

"No, Jurij, ali ne boš pil?"

Ogovorjeni, mladi kmet, je se-gel po kozarec.

"Pa odkod je bil oni gospod?" je šilil še eden radovednežev.

"Pravijo, da tam iz Trsta ali okolice, Bog si ga vadi, jaz si ni-sem zapomnil. Že se zvezo."

"Aj, pa težak je bil, težak, to-vam pravim!" se oglasi nekdo za Topolščakovim hrbtom. "Jaz sem mu nosil kovčge in skrinjice gori po stopnicah. Rajši nesem dve teleti osem!"

"Ti si, Tomaž?" je znil Mik-lavž malo osorno. "Potem bo pa dobra zate; le glej, da ti poštno plačajo — kolikorkrat si stopil po stopnicah. Pa kaj — teli se da-nes niso nabili tu v sejnju? Nisi-li se nič meštaril?"

Okoli stojičji so se grohotali. Tudi Omahnetov Tomaž je raz-tegnil ustni, pa iz njegovih malih, napol zakritih oči mu je šinil zlo-ben pogled.

"Morda boš ti kaj kupoval, Mi-klavž, potem me vzemi za meše-tarja; pa glej, da ne prideš pre-pozno!"

Topolščaka je nekaj neprijetno spreletelo; rad bi se bil ozrl v o-nega ter mu ujel iz oči, kaj hoče s to govorico, toda oni je stal tik za njim.

"Saj bo res semenj kmalu pri-kraju", je znil potem, "pa jaz nisem mogel prej z doma."

Pogovor so je zasukal na ceno živine in drugega blaga, na letino in vreme, in piveci so zapored od-lajali ter novi prihajali.

Miklavž je bil slučajno nekaj trenutkov sam.

Tu je priletela vitka, morda šestnajst- ali sedemnajstletna de-klina mimo, stopila k staremu Br-notu in mu šepnila nekaj na uho.

"Tako pridem", je dejal oni; "pa ti ostani tukaj!"

"Bj, Metka", se je oglašil To-polščak, "ali ne boš pila?"

"Dobro dan, stric!"

Rekli je pokusila vino.

"Dolgo vas ni bilo pri nas!"

"Dolgo, dolgo — pa vsak čas mine! Tudi dolg čas!"

"Seve — pri nas ga pa danes ni!" se nasmeje dekle.

"Nikoli, nikoli!" pritrdi Mi-klavž; "tudi pri nas ga ni! Pa bi prišla kdaj pogledat doli — k nam!"

"Zakaj ne? Oče vedno govore o tem, a kadar gredo — gredo vedno sami!"

"No, le čakaj — bom govoril z očetom!"

V tem se je vrnil gospodar in deklina je odšla po svojih oprav-kih.

Miklavž je bil malo rdeč v lice in je izpil hitro svoj kozarec. Po-tem ga je vrtil nekoliko trenu-tkov med prsti, ga postavil trdo na mizo in se naglo obrnil k Br-notu.

"Janez", je dejal, "kaj pa mi-sliš z dekletom?"

"S katerim?"

"Z Metko."

"akaj?"

"Omožiti jo boš moral!"

"Ej, pojdi, pojdi! Premlada je!"

"Kaj, premlada? Da le prestara ni!"

Ker že ni bilo mnogo gostov na vrtu, je prisledel Brnot k Topol-ščaku in ta mu je napolnil koka-ree.

"Jaz ti pravim, da ni premla-da; omoži jo!"

Brnot je bil danes nekoliko sku-pil in zato je jako dobre volje.

"Kam jo čem omožiti? Svoje do-te nima, tržaška rejenka je, ka-kor sam več — jaz ji bom moral doto šteti. In Bog ga vadi — kam pride?"

"Gotard bo pa doma!" omeni Miklavž.

"Seve, seve, ko bi bil za težko delo! Pa fant ne more s svojo šepavo ного! Jaz pravim, da bi ga tu pustil — doma in bi mu izgo-voril, da bo imel dovolj za živeti in potrebo in svoj kot; ženiti se mu pa ni treba!"

"Kaj pa z Metko?" je hitel To-polščak.

"Njo bom pa tukaj omožil, na svojem domu, če doblim pametne-ga fanta. Pa sedaj je še premla-da! In radi jo imamo!"

Rekli je našli edini kozarec, ki je stal med njima, in ga porinil pred Miklavža.

Ta ga je prijel in vrtil vnovič med prsti.

"Meni jo daj, Brnot!" vzklik-ne zdaje; "slabo ji ne bo!"

Janez Brnot, ki je bil sicer že mnogo pil danes, a vendar še prav-trdno sedel za mizo, je odprl usta na široko in nekaj kakor "kaj!" mu je zadonelo iz grla.

(Dalje prihodnjih).

Slovensko Amerikanski

KOLENDAR

ZA LETO 1918

Rasen koledarskega dela ima še sledečo vsebino:

Pesem.
Vašen zgodovinski dokument.
Popolen pregled svetovne vojne.
Pranik v Petelinji vasi.
Prag.
Problem Alzacije-Lotarinške.
Ukradeno pismo.
Red.
Veliki dobitak.
Razno o otrocih.
Oskivljaj francoskega žurnalista.
Venizelos.
O postanku koledarja.

Nemški napadi s plinom.
Živali in aeroplani.
Ruška revolucija.
Program ruske socijalistične stranke.
Aforizmi.
Normalni potek ruske revolucije.
Rušija.
Nemški cilji in Rušija.
Padec rodbine Romanovcev.
Prednost hrvoja.

Stane 35c.

Pesem jetnikov.
Kozaki in njih vojaka.
Litvinški kmetje.
Nevidna poslanica.
Buchara.
Čudne pogrebne določbe.
Album.
Krščanska svatba pri Kafrih.
Večni koledar.
Petelinji boji.
Nekaj za gospodinje.
Sala.
Oglaš.

Koledar krasi nad trideset slik, imenč katerih jih je akoraj polovica s soške fronte.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

22 CORTLANDT STREET,

NEW YORK CITY, N. Y.

Slovenska-Hrvatska Zveza

v Združenih Državah Američkih in Canadi.

Ustanovljena 1. januar-
in 1913 v Calumet,
Michigan.Inkorporirana 11. junija
1916 v državi Mich.

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK GREGORICH, Box 29, Dodgeville, Mich.
Podpredsednik: GEORGE KOTZE, 115 Grant Avenue, Eveleth, Minn.
Prvi tajnik: ANTON GESHEL, Borgo Block, Calumet, Mich.
Zapiskar: MATTHIAS OZANICH, Seventh Street, Calumet, Mich.
Blagajnik: VINCENT ARBANAS, First National Bank, Calumet, Mich.

NADZORNI ODBOR:

I. nadzornik: ANTON GERZIN, Chisholm, Minn.
II. nadzornik: JOHN R. MALNAR, Calumet, Mich.
III. nadzornik: PAUL SHALITZ, 209 Seventh St., Calumet, Mich.

POROTNI ODBOR:

I. porotnik: MATH ZGONG, Box 423 Ely, Minn.
II. porotnik: VILHEM MIHELICH, Calumet, Mich.
III. porotnik: FRANK LEVSTIK, Box 103, Aurora, Minn.

POMOŽNI ODBOR:

JOHN KAMBICH, 417 Osceola St., Laurium, Mich.
LUKAS STEFANEK, Calumet, Mich.
MARKO JOTICH, Calumet, Mich.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. JOHN S. STEFANEK, 288 1/2 First Avenue, Milwaukee, Wis.

ODVETNIK:

ANTHONY LUCAS, Calumet, Mich.

Opomba.—Vsa dopisovanja, kakor tudi spremembe članov in članice naj se pošiljajo na glavnega tajnika: Anton Geschel, Slovenic Croatian Union, Borgo Block, 5th St., Calumet, Mich.

Denarne poliljave naj se pošiljajo na blagajnika: Vincent Arbanas, First National Bank, Calumet, Mich.

Prosinje na novo pristopile članice in članice naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika: John S. Stefane, 288 1/2 First Ave., Milwaukee, Wis.

Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora: Math Zgone, Box 423, Ely, Minn.

Uradno glasilo: GLAS NARODA.

IZ GLAVNEGA URADA SLOVENSKO HRVATSKE ZVEZE.

Poslovno leto 1917 prihaja h kraju. Torej treba se je pripravljati, da se zaključijo poslovanje ob pravem času. Torej opozarjam vse društvene tajnike na točnost, da se pravočasno pripravijo z letnim računom, katerega morajo pričetkom novega leta predložiti članstvu v potrditev.

Pravila zahtevajo, da se volijo društveni odbori v mesecu decembru. Torej prošena so vsa krajevna društva, da to vpoštevajo. Tudi po izvolitvi novega odbora naj stari odbor naznani novouvoljeni odbor na glavni urad Zveze, tako, da nam bo mogoče ob pravem času sestaviti imenik društvenih uradnikov. V to svrhu bodo razposlane listine na društva v najkrajšem času.

Dolžnost me veže kot tajnika Zveze, da nekoliko opomnim članstvo. Članstvu svetujem, da je zelo premišljeno pri volitvi društvenega odbora. Opustiti je treba osebnostne prijateljstva, sovraštva, vsakršne politike ali kakad druga prepričanja v tem oziru.

Voliti je treba v društveni odbor najzmožnejše in najzanesljivejšje člane društva, kajti zmožen in zanesljiv odbor je velikega pomena.

Ako ima društvo slab odbor, kateri zanemarija svoje dolžnosti, ostane mrtvo društvo in sploh vse poslovanje. To povzroči prenehanje agitacije za novo članstvo, in v takem društvu se ni mogoče potem nadati nikakega napredka.

Torej posebno opozarjam članstvo pri volitvi prvih dveh uradnikov, to je predsednika in tajnika, kajti to sta voditelja društva in sploh vsega poslovanja med društvom in Zvezo. Predsednik je vodja in redar pri društvu. Ako je predsednik nezmožen izvrševati svoje dolžnosti, povzroči to nered med članstvom, in s tem pride do neupoštovanja odbora in pravil. Torej zmožen redar je velikega pomena pri društvu. Ako je predsednik zmožen svojega posla, lahko vzdržuje red med članstvom in naredi v njem slogo; kjer je sloge, je tudi agitacija in napredek pri društvu.

Torej voliti je treba v ta urad člane, kateri pozna poslovanje društva in je zmožen soditi pravico od krivice.

Dragi je pri društvu glavni tajnik. Tajnik je danes tudi zastopnik društva pri Zvezi. Tajniško delo je zelo naporno. Časi se spreminjajo, in kakor se spreminjajo časi, se spreminja poslovanje pri društvih in podpornih organizacijah.

Zaradi tega zahteva tajniški urad zelo treznega in zanesljivega moža. Tajnik je glavni nadzornik vsega poslovanja. On nadzoruje bolnike, ankanuje podpore in skozi tajnikove roke gre sploh vse izplačevanje. Umetno je, da tajnik lahko prišteje veliko zveznega premoženja, lahko pa tudi povzroči sitnosti društvu in Zvezi, ako je zanemarljiv ali nezmožen svojega posla.

Torej priporočam članstvu, da voli v ta urad člane, kateri je v resnici zmožen izvrševanja tega urada.

Na seji glavnega odbora je bil sprejet svet predsednika, da se preskrbi imenik vseh članov, kateri se nahajajo v vojaški službi.

Torej prošeni so vsi krajevni tajniki, da nemudoma naznani svoje člane, kateri se nahajajo v ameriški armadi z natančnim imenom in cert. številko na glavni urad Zveze.

Z bratskim pozdravom

Anton Geschel, tajnik.

SPREMENBE V ČLANSTVU.

Društva sv. Jožefa, št. 1.

Izločen: Joseph S. Horvat, cert. št. 3755.
Umrli: Mihel Butala, cert. št. 269. — Vzrok smrti: sušica.

Društvo sv. Nikole, št. 6.

Suspendirani: Anton Radošević, cert. št. 747; Ciril Ban, cert. št. 780.

Društvo sv. Lovrenca, št. 7.

Zopet sprejet: Vaso Sverović, cert. št. 3611.
Suspendirani: Math Cernič, cert. št. 595; Anton Cebin, cert. št. 2898; Frank Zagar, cert. št. 3266.

Društvo sv. Ivana, št. 8.

Suspendirani: Joseph Smočič, cert. št. (1); Frank Perko, cert. št. 989.

Društvo sv. Trojstvo, št. 13.

Pristopil k društvu: Vinko Vukovich, cert. št. 2517; star ob času pristopa v Zvezo 30 let.
Izločen: Ivan Lokmer, cert. št. 2792.

Društvo sv. Obitelj, št. 14.

Zopet sprejeti: Lovre Laurich, cert. št. 1961; Lazo Tomich, cert. št. 2880.
Suspendirani: Marko Babich, cert. št. 2812.

RAČUN MED DRUŠTVI IN SLOV.-HRV. ZVEZI

za oktober 1917.

Ime društva	VPLAČALI Svota imo prajematejia	Svota	PRISTOPILI Imašila 23
Društvo sv. Jožefa št. 1	235.00	Mihel Butala	24.00 Bolniška podpora
Društvo sv. Matije št. 2	64.23	Katarina Butala	20.00 Del smrtnine M. Butala
Društva sv. Franciška št. 5	55.00	Frank Mohor	13.00 Bolniška podpora
Društva sv. Nikolaja št. 6	91.10	John Borich	11.00 Bolniška podpora
		Anton Sepich	31.00
		George Ticek	22.00
		Math Zakac	20.00
Društva sv. Lovrenca št. 7	201.00	Joseph Sekula	21.00
Društvo sv. Ivana št. 8	191.51	Stefan Piljak	12.00
		Joseph Zupančič	11.00
		Frank Turak	22.00
		Stefan Cvetic	33.00
		John Bratic	9.00
		Marja Smith	600.00 Smrtnina za P. Smith
		Nikolaj Radovinac	1.00 Za pridobitev člana
Društvo sv. Ivana		Joseph Sneller	1.00 Pristopina
		Frank Radošević	17.33 Bolniška podpora
Društvo sv. Roka št. 9	373.40	Društvo sv. Roka	1.00 Za pridobitev člana
		Martin Burcar	1.00 Pristopina
		Jurij Rankar	4.00 Bolniška podpora
		Ramuel Cencič	2.00
		Math M. Chop	7.00
		Jakov Minkovich	27.00
		John Gogurich	49.00
		Petar Gogurich	28.00
		Jelena Chop	29.00
Društvo sv. Ana št. 10	55.15	Ana Račar	23.00
Društvo sv. Ana št. 11	109.95	Margareta Bošić	31.34
		Ana Neenan	1.00 Za pridobitev člana
		Društvo sv. Ane	1.00 Pristopina
Društvo sv. Alojzija št. 12	7.50	Anton Sprajc	16.00 Bolniška podpora
Društvo sv. Trojstvo št. 13	64.55	John Rojakovich	1.00
		Stefan Kovachevič	51.00
Društvo sv. Obitelj št. 14	174.40	George Plesnik	1.00 Za pridobitev člana
		Društvo sv. Obitelj	1.00 Pristopina
Društvo sv. Jožefa št. 15	48.80	Stefan Antič	1.00 Za pridobitev člana
		Dr. sv. Jožefa	1.00 Pristopina
		Frank Januz	14.00 Bolniška podpora
Društvo MBL št. 16	91.22	Simon Jelačić	1.00 Za pridobitev člana
Društvo sv. C. in M. št. 17	39.14	Dr. sv. Jeronima	1.00 Pristopina
Društvo S. M. št. 18	26.72	Valentin Stolič	25.00 Bolniška podpora
Društvo sv. Barbare št. 19	202.66	George Nekić	15.00
Društvo sv. Petra št. 20	125.02	Tom Sporčić	21.00 Bolniška podpora
Društvo sv. Stefana št. 21	123.30	Nikolaj Anich	32.00
Društvo sv. Jeronima št. 22	119.10	Graham & Eokes	100.00 Pogreb, stroški
		Dane Begić	1.00 Za pridobitev člana
		Jeronim Peršljin	1.00
		Dr. sv. Petra in Pavla	2.00 Pristopina
		Elija Karanč	14.00 Bolniška podpora
Društvo I. in M. št. 25	49.42	Vincent Simunič	1.00 Za pridobitev člana
		Paul Bjondić	1.00 Pristopina
		Dr. sv. I. in M.	1.00 Pristopina
Skupaj	2973.00		1,687.67

Jan Marija Plojhar.

Četki spisal Julij Zeyer.

(Nadaljevanje.)

In čudno — stvar, ki se ji je zdelo tako lahka, preprosta, o kateri je vedno mislila, da se uredi samo ob sebi, se ji je pokazala mahoma kot zložena in težko pristopna. Ni vedela, kako začeti in pojavil se ji je nedolodljiv, neprijeten občutek, ki si ga ni mogla razjasniti.

Ni zasmala, na kakšen način, po kateri spojitvi predstav ji je zdaj prišel na um tisti mladi mož, ki sta ga bila z Giggijem srečala na cesti. Nevede se je zamračila in obomnila.

Katarina je impraševala po raz

ličnih znanih v mestu in ni precej zapazila, da teta trdovratno ne odgovarja.

Naposled je je zgrozila.

"Kaj pa ji je?" seje začudila. Tudi ona je umolknila. Čez nekaj časa pa je uprla svoje resne, oduševljene oči v teto in je glasno ponovila ono vprašanje.

"Kaj vam je, za Boga?" je rekla še enkrat, nekoliko skrbljivo, ker gospa Galli še vedno ni odgovorila. Tedaj si je v duhu rekla teta:

"Ah, kaj! To je prenemumno, čemu bi odlašala", in je prišla z obema rokama svojo nečakinja za

rameni, jo skoraj strastno poljubila ter zavpila:

"Katarina, postani njegova žena!"

"Njegova žena?" je mehaniški ponavljala za njo deklica. "Čigava?"

To vprašanje: "Čigava?" je bilo odveč, ker je dobro vedela, čigava in ji tudi ni prišlo na misel, da bi se kazala, kakor bi ne razumela. Teta je bila že tolikokrat namignila o tem, in Sutarella je bila že več nego enkrat o tem govorila z njo.

Katarina je pač določno vedela, kaj in koga meni teta, ni torej vprašala ona, samo njen jezik je vprašal. Obenem jo je prevzel nedolodljiv, neprijetni občutek, kakor bi komu škodovala, koga varala. Gospa Galli pa si je ono besedo: "Čigava?" razlagala vse drugače. "Devičja sramežljivost in skromnost", si je mislila, in vrh tega malo porednosti.

"Ah", je rekla glasno. "Hočeš li, da bi govorila še jasneje? Igraj se s presenečenostjo! Oh, ti poredna, poredna Katarina. Pa dobro veš, koga mislim. Veš, da zame ne biva nihče na svetu razen Giggija in pa tebe! Ti veš, da si to davno želim, ti veš, kako rad te ima Giggij, in jas vem, da ga imaš ti tako rada, kakor on tebe. Ali se motim?"

Katarina je molčala. Tisti neprijetni občutek je bolj in bolj rastel.

"Ali se motim?" je ponovila gospa Galli, gladeč ji las.

"Lučija imam zelo rada —"

je počasi odgovorila.

"In njegova žena boš!" je zavpila gospa Galli ter pritnila obraz mlade deklice k sreč.

Katarina je hitro začutila neko slabost, bojazljivost, neki odstop pred odločilnim dejanjem. Njena glava je nekaj časa poživela na pravih stare gospe. Čutila je veliko olajšanje v tem molku in prikrivanju glave.

Godilo se ji je, kakor bi se bila česa prestrašila, srec ji je akornj zastalo. Miralo jo je in bučalo ji je po ušesih. Tiščalo jo je, kakor bi očitno lagala in varala. Očitno si je podlo hinavstvo. Naglo se je odtegnila objemu gospe Galli ter ji pogledala naravnost v oči. Bleda je bila in treščila se ji ušnici.

"Ne, teta, ne!" je zaskopetala.

"Odpustite, ne smem —" veš m mogla reči.

"Ti tega paš ne misliš resno!" je kriknila gospa Galli in pobledela.

Nastalo je kratko molčanje.

"Ti tega ne misliš resno!" je ponovila.

Zdravilo zoper kašelj.

Kedar potrebujete zdravilo zoper kašelj, tedaj potrebujete dobroga. Nikoli se nebojte zmožiti, če zahtevate dobro preiskano in učinkovito zdravilo, znano kot

Severa's Balsam for Lungs

(Severov Balsam za pljuča). Ne rešite samo: "Želim nekaj za moj kašelj." Navadite se zahtevati zdravilo po njegovem polnem imenu, da se izognete nadomestitvam. Zadnjih 37 let je Severov Balsam za pljuča uspešno zdravil kašelj in prehlade in take bolezni, katerih prvi pojavi so kašelj, kot na pr. kašelj pri influenci, vnetju sapnika, otekanem kašlju, hripavosti in vnetju grla. Isti je izvrsten za odrasle in otroke.

Cena 25 in 50 centov. — V lekarnah vsepovsod.

Severa's Cold and Grip Tablets

Severova Tableta zoper prehlade in gripo so znane, da preprečijo prehlad v najkrajšem času.

Severova družinska zdravila so napredni v lekarnah vsepovsod. Zahtevajte "Severova" po njihovem polnem imenu. Če jih ne morete dobiti v domači lekarni, naročite jih naravnost od

W. F. SEVERA CO.,
Cedar Rapids, Iowa

"A zakaj odklanjaš mojega sina?" je vprašala gospa Galli in njene lastne besede so jo tako užalostile, da so se orosile njene oči.

Katarina je molčala.

Toda njen obraz je bledele še bolj. Kaj naj odgovori? — Videle je tedaj v praznoti, kamor je zrla, neko megleno podobo, ki je gledala nanjo ne z očmi, ampak z dvema zarjama. ... Slab vzdih ji je zatrepetal na ustnicah, slab, sanjnav usmev, ne, samo senca usmeva se ji je vžgala v oči in zdelo se je, da ji poletava krog usten kakor metulj nad cvetom.

Gospa Galli je natanko videla to usmev ter uganila njegovo začetnost in pomen.

"Ah, ti ljubim drugega!" je hotela zakričati, ker je tudi ona videla neko podobo, je videla tiste mladega, bledega tujca, ki se je peljal v Rim ter pozdravljaj iz kočije njo in Giggija.

Kakor blisk jo je to prešinilo.

Potlačila je svoj vzkrick.

Katarina ni hotela biti žena njenega sina, torej ji je postala tisti trenutek skoraj tuj. Hipoma se je odprlo brezno med njima.

"S kakšno pravico naj ji sedaj kaj očitam?" si je mislila. "Saj mi ta deklica še mar ni."

Na njeno obliko se je zarisala bolesta, otožna črta, ki je poprej Katarina nikdar ni videla tam. V sočutju se je razjokala.

"Oh, razžalila sem vas", je rekla tiho ter prišla za roko. "Odpustite."

"Ne, ne, razžalila me nisi", je odgovorila gospa Galli ginjena. — "Toda, glej, to so bile sanje moje življenja", je pristavila in solza ji je zlagoma tekla po licu.

Katarina je pokleknila na preprogo in ji položila glavo v naročje.

"Ne morem, ne morem!" je ponavljala v solzah. "Odpustite!"

(Dalje prihodnjik.)

MOŠKE BOLEZNI NE ZDRAVIM ŽENSK IN NE OTROK.

Slovenski zdravnik.

Dr. Koler najstarejši slovenski zdravnik, specialist v Pittsburgu, ki ima 28-letno skusnjo v zdravljenju vseh moških bolezni.

Hydrocele ali kilo zdravim v 30 urah in brez operacije. Bolezni mehurja radi katerih nastanejo bolezni v križu in hrbtu in ostale bolezni te vrste zdravim s gotovostjo.

REVMATIZEM, TRGANJE, KASTRUPLJENJE KRVI, BOLEČINE, OTEKLINE, ŠKROFLE IN DRUGE KOŽNE BOLEZNI, ki nastanejo radi nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni potrebno ležati. Jas rabim 606 in 904 za krvne bolezni.

Uradne ure: Vsak dan od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer; v petkih od 9. zjutraj do 5. popoldne; ob nedeljah od 9. zjutraj do 2. popoldne.

Dr. KOLER, 638 PENN. AVE.,
PITTSBURGH, PA.

NOVE SLOVENSKE Columbia plošče

za mesec oktober, poje Slov. pevsko društvo iz New Yorka.

E 3492 (Zagorska)

(Kako bom 'jubila

E 3493 (Odpiraj dekle kamrico

(Le sem kaj k meni sedi

Fina čista godba za glas:

E 1640 (Jubilejski Sokolski marš

(Marš Sokolski drugi

E 1128 (Suspevna polka

(Krasni dijaški valček

E 548 (Glami Predu marš

(Soucedaka masurka

To so rekordi s petjem in godbo, ter

Vas stane vseh pet \$3.75 ter poštnina 25c.,

skupna \$4.00.

Imam vse v zalogi in jih odpolijem

prvi dan vsakemu idor polje svoto \$4.00.

Na naročilo brez denarja se ne pošlje

blaga. Naročite te rekorda pri vašem ro-

jaku:

IVAN PAJK,

456 Chestnut St., Conemaugh, Pa.

PAIN-EXPELLER

je postal domača beseda v vsaki slovenski družini radi neprekosljivega čina pri tolikih bolečinah in nadlogah.

Sedajne razmere so nas primorale, povziti ceno na 35 in 65 centov za steklenico, ako hočemo, da ostane iste kakovosti in da enako učinkuje.

S tem imate jamstvo, da staro, dobro sredstvo z isto močjo tudi dobiti. Nikar se dajte premočiti s nlijjo ceno ničvedrali posnaredi.

Stari, pravi Pain-Expeller dobiti se v vsaki hot je tu naslikan. Pri kupovanju pazite na slike zabmo, na besedo Lasci in na naše ime.

Pravi Pain-Expeller je dobiti v vsaki ugledni lekarni in naravnost od nas. Steklenica za 35c. je karistna hot pa za 35c. kar obzira veli kar dvakrat toliko.

F. A. D. BICHNER & CO.

Vse 400 Washington Street, New York

KA KEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE

Model: FOREST CITY, PA.

Incorporirano dne 21. januarja 1905 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URAĐNIKI:

Predsednik: F. S. TAUCHER, 674 Abney Ave., Rock Springs, Wyo.
Podpredsednik: JAKOB DOLENC, box 181, Broughton, Pa.
Tajnik: FRANK PAVLOVIČ, box 647 Forest City, Pa.
Pomoćni tajnik: AVUGUST GOSTIŠA, box 310, Forest City, Pa.
Blagajnik: JOSIP MARINČIČ, 5805 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pomoćni blagajnik in zaupnik: ANT. HOČEVAR, RFD. No. 2 box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadz. odbora: JOSIP PETERNEL, box 95, Wilkes, Pa.
1. nadzornik: JERNEJ HAFNER, box 65, Burdina, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠELJ, 885 E. 127th St., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik porot. odbora: MARTIN OBREŽAN, box 12, E. Mineral, Kan.
1. porotnik: FRANK TERPOVIČ, R. F. No. 3, box 148, Fort Smith, Ark.
2. porotnik: JOSIP GOLOB, 1916 So. 14th St., Springfield, Ill.

VEŠOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. JOSIP V. GRAHEK, 843 E. Ohio St., Pittsburgh, Pa.

Uradno glasilce: "GLAS NARODA", 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Členjena društva, ostroma njih uradniki so naprošeni polijeti vsa
glavna direktno na glavnega tajnika in nikogar drugega. Denar naj se pa po-
šilja edino potomo poštnih, ekspresnih ali bančnih denarnih nakaznic, nikar
pa ne potoma privatnih čekov, na naslov: Frank Pavlovčič, Farmers
& Miners National Bank, Forest City, Pa.
V slučaju, da ostanje društveni tajniki pri poročilih glavnega tajnika
bake pomanjkljivosti, naj to neudoma naslanjo uradu glavn. tajnika, da
se samore zapako popravi.

Gospodična Kara

Roman iz pariškega življenja.

Hector Malot. — Za Glas Naroda J. T.

6

(Nadaljevanje).

O ubogi kmečki deklici iz Montmorency.

— To je resnična zgodba, o kateri si nisem izmislila niti besede.
Ker vam hočem povedati povest o ubogi deklici iz doline Mont-
morency, vam moram vse natančno popisati.

Deklica je bila najmlajši otrok, uboge, zelo uboge družine. Oče
je bil duinar, mati mu je pa pomagala pri delu. Naši ubogi deklici
je bilo ime... No, kako naj jo imenujemo? — Izmislite si vi ime.

Imenujte jo Hortenzo.

— Dobro. — Hortenza ni poznala svojega očeta, kajti umrl je,
ko je bila stara dve leti. — Ker je bila mati v veliki revščini in ker
je imela troje malih otrok, ji ni skoraj kazalo drugega kot omočiti
se. — Njen drugi mož je bil tudi duinar, zelo dober delavec. — Imel
je samo eno veliko napako, da je preveč pil. Materi je dal vsak te-
den par soldov, vse drugo je pa zapil in zaigral. — Kadarkoli je
prišel domov, so ga obkolili otroci ter jokali krog njega: — Oče,
dajte kruha, oče, dajte kruha!

Hortenza se je lepo razvijala, postala je lepa in močna kljub
temu, da je živela takorekoč od samega svežega zraka. — Ko je bila
stara devet let, se jo je usmili neka bogata dama in jo vzela k sebi.
Ko je bil stara deset let, jo je poslala v samostanko solo. — To je
bil najlepši čas v življenju mlade Hortenze.

Škoda, da so ti lepi časi trajali tako kratko. Bogata dama je u-
mrla in pred svojo smrtjo pozabila zapustiti Hortenzi nekaj de-
narja.

Tedaj je bila stara Hortenza trinajst let.
Ko se je vrnila v hišo svojih starišev, je niso prav posebno pri-
jazno sprejeli.

Mati je začudeno vzkliknila: — Kaj pa boš tukaj?
— Pri vas bom ostala — je odvrnila.

— To je lahko reči, zgodi se pa težje moj ljubi otrok. — Mi te
ne moremo imeti. — Prej če greš, boljše bo zate in za nas.

— Kam naj grem? — je vprašala.

— Kamorkoli hočeš. — Zamojdel lahko greš k vragu.

Ko je bilo prvo razburjenje končano, sta se začela mati in hči
prijazneje pogovarjati. — Mati ji je svetovala, naj gre v Pariz k
svoji teti.

Hortenza se je torej odpeljala s desetimi soldi v žepu v Pariz, in
ko je dospela tja, jih je imela še štiri. Teta je bila branjevka in po-
leg tega dobra ženska. Trinajstletna Hortenza je začela torej pro-
dajati na nekem štantu pri Invalidski esplanadi sadje. — Lahko si
mislite dragi prijatelj, da otrok, ki je bil vzgojen v samostanu, ni
bil posebno vesel svojega novega poklica.

Hortenza je pa kljub temu tri leta vstrajala. — Niti mraz niti
vročina, niti veter, niti dež je niso pregnali z njenega prostora. —
Več kot njeno zdravje, je pa trpela njena moralna zavest.

Vi boste morda rekli, zakaj si ni izbrala Hortenza drugega
poklica. — Ona ni znala ničesar, da bi se česa naučila, pa ni imela
denarja.

Nekega dne je pa prišel k njenemu štantu mlad človek in ku-
pil od nje šopek. — In on ji je dal desetkrat več zanj kot je bil
vreden.

Nato je stopil v voz ter se odpeljal.
Hortenza je dolgo dolgo časa gledala za njim. — Mladega člo-
veka je poznala po imenu. — Bil je to vojvoda Carami.

Ves Pariz ga je poznal. Imel je več metres, katerim je plačeval
velikanske zote denarja.

Naslednji dan se je vojvoda zopet pripeljal. — Vstavil je pred
njenim štantom in kupil šopek vijolice. Pri tej priliki se je začel po-
govarjati z njo v veliko začudenje vseh ljudi, ki so hodili mimo.

Ta prizor se je ponavljal več kot dva tedna. — Tretji teden je
pa že imela Hortenza na cesti Francea I. hišo, za katero je bilo treba
plačati desetdeset fainkov najemnine na leto.

Štirinajstletna deklica, ki je še pred kratkim letala bosonoga
makoli, se je vozila zdaj v kočiji, v katero so bili vpreženi štiri
vranci.

In od onega časa naprej je morala imeti Hortenza vedno pri
sebi šopek vijolice pa naj je bilo poleti ali pozimi. — To je bil njen ed-
ni spomin na dnevne revščine in pomanjkanja.

In ko je ispregovirila te besede, je Kara kalno pogledala na
šopek vijolice, ki so stale na mizi. Zatem je zopet ušedlovala:

Dragi prijatelj, nikar ne obsojate mladega dekleta, ko se
dalo zapeljati od vojvode. — Tedaj ni mlada deklica, ampak
Hortenza, ki je prodala vse premoženje in se je

Bog, katerega je obojevala in ljubila. — Da, in tudi on je ljubil
Hortenzo, ljubil jo je strastno in ji dal slednjič lepo ime Kara.

Kara je bila par tednov v veliki zadregi, zatem se je pa bo-
lestno nasmešnila in nadaljevala:

Vojvoda ji je večkrat rekel: svojega imena ti ne morem dati,
zato sem ti pa dal najnežnejše ime ljubezni — Kara. — Štiri leta sta
se prisrečno ljubila, in kmalo je zaslovela Hortenza po vsem Pari-
zu. Ali je bilo sploh mogoče, da bi postala ljubica drugega? Če bi jo
vojvoda zapustil? — On, on je ni zapustil, pač je pa usoda hotela,
da sta se ločila za vedno. — Vojvoda je imel neko prano bolezen,
— burno življenje, ki ga je živel, je pa popolnoma uničilo njegovo
zdravje. — Zdravniki so mu svetovali, naj gre v Madeiro, kamor ga
je spremljala tudi Hortenza.

Na otoku mu je bilo tako dolčas, da ga je zapustil že po par
tednih. In na ladji je umrl v rokah one, ki ga je ljubila.

Kara je bila tako ginjena, da ni mogla več nadaljevati. — Ozko
desno roko je položila na čelo in nadaljevala s komaj slišnim gla-
som:

Vojvoda je zapustil ljubici velik del svojega premoženja. —
Oporoko je pa razveljavila vojvodinja Carami, ki se je v starosti
53 let poročila z mladim tridesetletnim možem.

Gotovo ste že kaj slišali o oni znameniti pravdi, ki se je vrnila
med menoj — oprostite — med Karo in med vojvodinjo Carami. —
Zatem je imela Hortenza veliko ljubimeev, toda nikogar ni ljubila
tako kot je ljubila vojvoda Carami.

Svojo povest je končala Kara z besedami:

— Prijatelj, to je torej zgodba o ubogi deklici iz Montmorency.
Povedala sem vam jo zato, da ne boste mislili, da ste izkazali svojo
dobroto nevredni. — Ne Kara, pač pa Hortenza se vam za to pri-
srečno zahvaljuje.

Kara mu je ponudila roko in mu jo je prijazno stisnila.

— Zdaj pa — je nadaljevala — sem pozabila na prizor v cirkusu.
Zdaj lahko odidete. — V veliko zadovoljstvo mi bo, če vas bom zo-
pet kdaj videla. — Jaz bom jutri ves dan doma.

— Torej jutri — je odvrnil Leon in ji ponudil roko.

Ko je zaprl Leon za seboj vrata, je skočila Kara v sami srajci
iz postelje kot ženska, ki se ne boji ne vročine ne mraza. — V roko
je prijala svečo ter odhitela v kuhinjo.

Cisto nič je ni tresla mrzlica in tudi opotekala se ni več.

Svečo je postavila na mizo in začela odpirati predale v shram-
bah. — Slednjič se ji je posrečilo dobiti pol steklenice rdečega vina
in trdo skorjo kruha.

Natočila si je vina ter začela jesti in piti kot da bi ves dan de-
lala na polju.

Po tej "večerji" se je vrnila v spalnico ter navila budilko na
osmo uro zjutraj.

Zatem je zaspala kot zaspil človek, ki se ne zaveda nobenega
greha.

Ob osmih jo je zbudila budilka.

Kara je planila iz postelje. — V par trenutkih je bila obleče-
na. V lepi koketni obleki je bila tako lepa, da se je moral nehoti
vsak človek ozreti za njo.

Odpravila se je k advokatu Rielle, kjer se homo zopet sestali
z njo. —

(Dalje prihodnjič).

Iskren JOHN MALJOVEC, po-
domaće Derdetov iz Susaka pri
Jelšanah na Primorskem. Slišal
sem, da se nahaja nekeje v dr-
žavi Pennsylvaniji. Prosim ce-
njene rojake, če kdo ve, da mi
naznani, ali naj se pa sam ogle-
m. — John Iskra (Mirkotov iz
Susaka), Box 306, McDonald-
ton, Pa. (22-24—11)

BREZPLAČNI POUK TUJCEM
za učenje angleščine.
Naj se zglasijo moški in ženske.
Pridite:
Večerna šola št. 123,
Irving Ave. & Snyder St.,
Brooklyn, N. Y.
Šola: v ponedeljek, torek in
sredo zvečer od 7.30 do 9.30.
Poučujejo izveščani učitelji.
Vsled odloka
Vzgojevalnega odbora.
(21-26—11)

HARMONIKE

Iskreni ljubitelji vseh instrumentov ki
povezujejo po najnižjih cenah, a da
tudi vpišejo in množijo. V poplavo
umetniškega sveta polje, kar sem
med 10 let tujih v tem poslu in v
vsem svetu danes. V poplavo
vsemu ljudstvu kakor vse drugo
harmonike ter zlatenice po celi
zemlji št. 123, Irving Ave. & Snyder
St., Brooklyn, N. Y.

Iskreni ljubitelji vseh instrumentov ki
povezujejo po najnižjih cenah, a da
tudi vpišejo in množijo. V poplavo
umetniškega sveta polje, kar sem
med 10 let tujih v tem poslu in v
vsem svetu danes. V poplavo
vsemu ljudstvu kakor vse drugo
harmonike ter zlatenice po celi
zemlji št. 123, Irving Ave. & Snyder
St., Brooklyn, N. Y.

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

Pozor, rojaki v ujetništvu! Spo-
daj podpisana iščem svoja dva
brata STEFANA in MARTI-
NA ILIJAS. Doma sta iz Rastice
pri Podgradu na Primorskem.
Prosim cenjene rojake v ita-
lijskem in ruskem ujetništvu,
če kdo ve za nju naslov, da ga
mi naznani, bom zelo hvaležna,
ali naj se pa sama oglašita svo-
ji sestri: Mary Ilijaš, Box 151,
Jerome, Pa., U. S. America.
(22-24—11)

POZOR ROJAKI

Najpomembnejše stvari na Slovensko, kar
tudi na moške brate in brade. Od to-
ga masla zrastejo v 60 letih trdnim
gosti in dolgi lasje kakor tudi moški
brat in brata in ne bodo odpadli
in ostali. Revmatizem, kretič ali trga-
nje v rokah, nogah in v križi, v oči
dveh popolnoma odravim, rana, opake, bule,
ture, kraste in grinta, potne noge,
kurje očene, ošabine v par dneh po-
gostno odstranim. Kdor bi moje zdravila
brez uspeha rabil mu jamčim za \$5.00.
Prito tako po cenik, ki ga takoj pošljem
nazaj.

Krasi Sepal KOLEDAR za leto 1917
maščini.

JAKOB WAČIČ,
5702 Bonna Ave., Cleveland, Ohio.

MAZNAILO.
Cenjenim rojakom v Coloradi.
naznanjamo, da jih bo v kratkem
obiskal naš zastopnik.

Mr. Janko Plak, ki je pooblaščen sprejemati naroč-
nino za "Glas Naroda" in izdajati
tosedevna potrdila. On je pred leti
že večkrat prepoštoval državo, v
katerih so naši rojaki naseljeni in
je povsod dobro poznan. Upati je,
da mu bodo šli rojaki v vseh ost-
rih na roko, posebno če, kar ima
nabavljeno levo roko.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

Rojaki naročite se na "Glas Na-
roda", največji slovenski dnevnik v Zdr-
avni državi.

SLOVENCI

v Pittsburghu, Pa., in okolici!
Vsi oni, ki dobe od vojnih obla-
sti posebne knjižice, da točno od-
govore na stavljena vprašanja in
ne vedo, kako izpolniti, se zamo-
rejo obrniti na mene in jaz jim
bom to napravil. Vsak mora priti
osebno. Čez dan sem v svojem
uradu od 8. ure zjutraj do 5. ure
zvečer, 117 Blakewell Building,
vokal Diamond in Grant St.; zve-
čer od 7. do 9. ure zvečer pa la-
hko pridete v moje stanovanje:
702 Cedar Av., North Side, Pitts-
burgh (Allegheny). Jamčim za
točno delo.

Kosto Unkovich, javni notar,
117 Blakewell Bldg.,
Cor. Diamond & Grant Sts.,
(22-11—10-12) Pittsburgh, Pa.

RADA BI DOBILA

knjigo "Slovenska kuharica".
Nič zato, če je že rabljena, samo
da nič ne manjka. Če jo ima ka-
tera, naj mi pove, kaj zahteva in
jaz ji bom poslala takoj denar za-
njo. Naslovite:
Mrs. Rosie Mandel,
P. O. Stone City, Kansas.

OPOMIN.

Tem potom opominjam vse one,
ki mi kaj dolgujejo na hrani ali
v gotovini, da poravnajo svoj
dolg do 15. decembra; ako ne, jih
bom obelodanil v vseh slovenskih
listih.

Joseph Jaksetich,

R. 1, Roulette, Pa.
(22-26—11)

MODERNO UREJENA

Tiskarna Glas Naroda

VSAKOVESTNE TISKOVINE

IZVEŠUJE PO NIZKIH

CENAH.

DELO OKUSNO

IZVEŠUJE PREVODE V

DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.